

Sfaturi practice de la fitopatolog pentru cultivatorii de legume

Автор(и): проф. д-р Петър Чавдаров, Институт по растителни генетични ресурси „К. Малков” – Садово

Дата: 03.06.2024 *Брой:* 6/2024

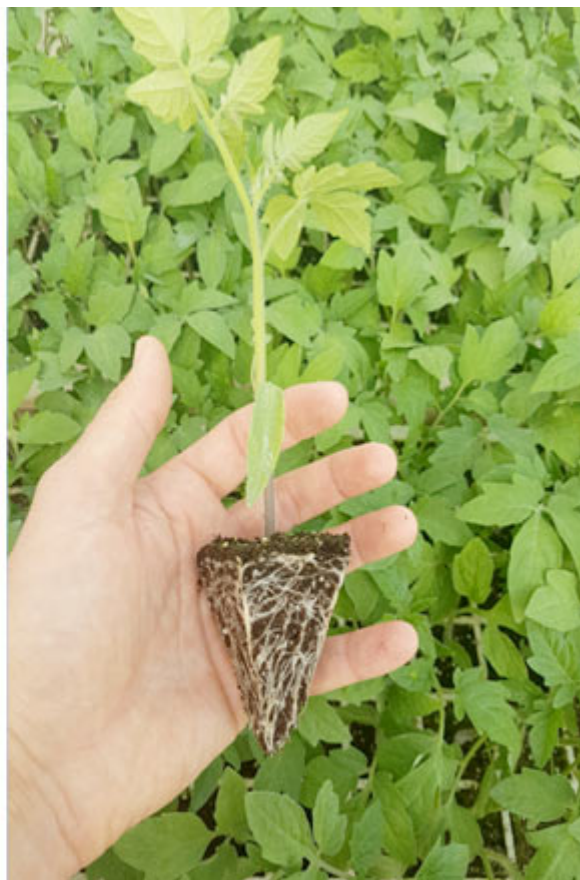
În acest material, vreau să vă atrag atenția în mod special asupra anumitor măsuri care vă vor garanta producerea unor recolte de calitate și stabile de roșii, castraveți și ardei.

Pentru toate culturile, succesul în lupta împotriva bolilor poate fi atins doar dacă se aplică un sistem cuprinzător de măsuri organizatorice, agrotehnice, genetice, biologice, chimice și de altă natură, cu ajutorul cărora limităm densitatea populației agenților patogeni sub pragul lor de dăunare. Pentru culturile de legume, baza acestui sistem ar trebui să fie profilaxia, adică toate măsurile de protecție a plantelor ar trebui să vizeze tratamentul preventiv, cu scopul de a preveni stabilirea fitopatogenilor fungici, bacterieni și virali.

Mai întâi, voi începe cu selectarea soiului corect. Pentru cultivare, se alege un soi care, pe lângă randament și calitate ridicate, posedă și gene de rezistență la anumite boli importante din punct de vedere economic. Multe soiuri de culturi legumicole, atât autohtone, cât și străine, sunt răspândite în țara noastră, care posedă gene de rezistență la boli fungice și virale. Ameliorarea rezistenței la roșii, castraveți și ardei, desfășurată în țara noastră și în străinătate, are un focus complex – atât pe fitopatogeni transmiși prin sol, cât și pe cei aerieni. S-au înregistrat realizări semnificative în acest domeniu, în special pentru roșii și castraveți, legate de nivelul de rezistență la fitopatogeni virali. Genotipuri de roșii extrem de rezistente sunt disponibile pe piață, potrivite atât pentru producția în seră, cât și în câmp.

O altă direcție importantă este rotația culturilor, sau așa-numita asolament. O măsură extrem de importantă legată de acumularea unei cantități mari de inocul (infecție), în special de la fitopatogeni transmiși prin sol care cauzează putregaiul tipic al rădăcinilor și traheomicoza la plantele gazdă. Atunci când se cultivă roșii și ardei în același loc, o cantitate mare de reziduuri vegetale se acumulează în sol, care sunt un substrat necesar pentru dezvoltarea ciupercilor din sol din genurile *Verticillium sp.*, *Fusarium sp.*, *Phytophthora sp.* și altele. Foarte des, în cultivarea tomatelor fără semințe, ciuperca de sol *Pyrenochaeta lycopersici tomato*, care provoacă putregaiul plută al rădăcinilor, se acumulează de asemenea, iar în unii ani, reduce semnificativ randamentul și calitatea recoltei produse. În producția în seră, posibilitățile de rotație a culturilor sunt limitate și, prin urmare, este necesară dezinfectarea solului la fiecare 3-4 ani. În practică, producătorii din sere pot utiliza solarizarea și aplicarea produselor biologice ca metodă de control a agenților patogeni importanți din principalele culturi de legume. În prezent, o mare parte din produsele chimice pentru dezinfectarea solului sunt interzise, ceea ce, desigur, are părțile sale pozitive și negative. În producția în câmp, există posibilitatea de a roti culturile de legume cu altele. Acestea ar trebui să fie returnate în același loc după 4-5 ani. Pentru roșii, de exemplu, s-a dovedit că solul se autopurifică complet de diverși fitopatogeni bacterieni dacă această perioadă este respectată.

Izolarea spațială este de mare importanță pentru culturile de roșii și ardei cultivate în câmp deschis, care ar trebui cultivate departe de complexe de sere. În astfel de instalații, dacă este permisă o densitate mare de vectori, aceștia se dezvoltă pe tot parcursul anului și migrează rapid în câmp, iar toamna, se întorc în sere. Acești vectori includ tripsul tutunului, diverse tipuri de afide și musculița albă, care sunt principalii purtători ai diferitelor tipuri de fitopatogeni virali.

Producerea de răsaduri sănătoase și de calitate este o întreprindere extrem de dificilă și responsabilă pentru obținerea unei producții de calitate. Răsadurile de calitate se obțin respectând următoarele măsuri: utilizarea de substraturi sterile pentru semănat, utilizarea de tăvi noi, semănarea de semințe curate și dezinfectate, menținerea unor regimuri termice și hidrice optime, fertilizarea plantelor tinere, măsuri preventive de protecție a plantelor, în conformitate cu stadiul de dezvoltare a culturii și condițiile de mediu. În țara noastră, funcționează deja complexe de sere care produc răsaduri de calitate pentru principalele culturi de legume.

O condiție importantă este și tratamentul plantelor cu soluții fungicide, care încep să fie aplicate la 5-6 zile după transplantarea răsadurilor în locația lor permanentă. Prin această măsură, putem controla cu succes dezvoltarea și răspândirea bolilor bacteriene pe părțile aeriene ale plantelor legumicole, precum și a diverselor boli fungice care provoacă pete localizate pe frunze, tulpini și fructe.

 ТЮТЮНЕВ

În calitate de persoană implicată în protecția plantelor de peste 20 de ani, vreau să vă împărtășesc cum o evaluare incorectă în alegerea soiului potrivit de ardei a dus la o pierdere de 100,0% pentru o persoană implicată în producția de legume de peste 30 de ani. Serele pe care le-am vizitat în regiunea Plovdiv erau situate pe o suprafață de 4 decare, plantate cu ardei. La inspecție, am constatat că peste 80,0% din toate

plantele erau infectate cu agentul cauzal al ofilirii pătate a tomatelor - *Tomato spotted wilt virus*. S-a dovedit că nu au fost luate măsuri regulate de protecție preventivă a plantelor împotriva vectorului (tripsul tutunului) și, la aproximativ 30 de zile după transplantare, am observat următoarea imagine a daunelor (fotografiile 1, 2, 3, 4, 5).

Doresc tuturor producătorilor de legume din țară recolte bogate și prețuri de achiziție ridicate pentru produsele lor. Și cel mai important **NU UITAȚI** să vă inspectați zilnic culturile și, dacă aveți îndoieli, consultați-vă agronomiștii pentru sfaturi precise și o soluție adecvată.